

Stanovisko Evropského výboru regionů k posílení odolnosti kritických subjektů

(2021/C 440/14)

Zpravodaj:	Mario GUARENTE (IT/EKR), starosta obce Potenza
Odkaz:	Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o posílení odolnosti kritických subjektů COM(2020) 829 final

I. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Pozměňovací návrh 1

Čl. 3 odst. 2

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Tato strategie bude obsahovat alespoň tyto prvky:</p> <p>a) strategické cíle a priority za účelem posílení celkové odolnosti kritických subjektů s přihlédnutím k přeshraniční vzájemné přeshraniční a meziodvětvové závislosti;</p> <p>b) správní rámec pro naplnění cílů a priorit, včetně popisu úlohy a povinností různých orgánů, kritických subjektů a dalších stran zapojených do provádění této strategie;</p> <p>c) popis opatření nezbytných k posílení celkové odolnosti kritických subjektů, včetně vnitrostátního posouzení rizik, určení kritických subjektů a subjektů rovnocenných kritickým subjektům, a opatření na podporu kritických subjektů přijatá v souladu s touto kapitolou;</p> <p>d) politický rámec pro posílenou koordinaci mezi příslušnými orgány určenými podle článku 8 této směrnice a podle [směrnice o bezpečnosti sítí a informací 2] pro účely sdílení informací o incidentech a kybernetických hrozbách a výkonu úkolů v oblasti dohledu.</p> <p>Strategie se podle potřeby aktualizuje, nejméně však každé čtyři roky.</p>	<p>Tato strategie bude obsahovat alespoň tyto prvky:</p> <p>a) strategické cíle a priority za účelem posílení celkové odolnosti kritických subjektů s přihlédnutím k přeshraniční vzájemné přeshraniční a meziodvětvové závislosti;</p> <p>b) správní rámec pro naplnění cílů a priorit, včetně popisu úlohy a povinností různých orgánů, kritických subjektů a dalších stran zapojených do provádění této strategie;</p> <p>c) popis opatření nezbytných k posílení celkové odolnosti kritických subjektů, včetně vnitrostátního posouzení rizik, určení kritických subjektů a subjektů rovnocenných kritickým subjektům, a opatření na podporu kritických subjektů přijatá v souladu s touto kapitolou;</p> <p>d) politický rámec pro posílenou koordinaci mezi příslušnými orgány určenými podle článku 8 této směrnice a podle [směrnice o bezpečnosti sítí a informací 2] pro účely sdílení informací o incidentech a kybernetických hrozbách a výkonu úkolů v oblasti dohledu;</p> <p>e) <i>pokyny pro komunikační činnosti, v nichž budou sladěny požadavky týkající se důvěrnosti a požadavky týkající se poskytování informací o rizicích regionálním a místním orgánům a obyvatelstvu.</i></p> <p>Strategie se podle potřeby aktualizuje, nejméně však každé čtyři roky.</p>

Odůvodnění

Důležitým nástrojem pro posílení odolnosti kritických subjektů jsou komunikační a informační činnosti, jejichž účelem je upozornit místní orgány i obyvatelstvo na rizika katastrof, které mohou zasáhnout kritické infrastruktury na daném území. Uvádí se to mimo jiné i v prioritě č. 1 sendajského rámce⁽¹⁾. Při uskutečňování tohoto cíle je třeba věnovat zvláštní pozornost také požadavkům na důvěrnost kritických informací.

Pozměňovací návrh 2

Čl. 4 odst. 1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Příslušné orgány určené podle článku 8 vypracují seznam základních služeb v odvětvích uvedených v příloze. Do [tří let po vstupu této směrnice v platnost], v případě potřeby a nejméně každé čtyři roky provedou posouzení všech příslušných rizik, která mohou mít dopad na poskytování těchto základních služeb, s cílem určit kritické subjekty v souladu s článkem 5 odst. 1 a pomoci těmto kritickým subjektům při přijímání opatření podle článku 11.</p> <p>Posouzení rizik zohlední všechna příslušná přírodní a člověkem způsobená rizika, včetně havárií, přírodních katastrof, mimořádných událostí v oblasti veřejného zdraví, nepřátelských hrozeb, včetně teroristických trestných činů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/541.</p>	<p>Příslušné orgány určené podle článku 8 vypracují seznam základních služeb v odvětvích uvedených v příloze. Do [tří let po vstupu této směrnice v platnost], v případě potřeby a nejméně každé čtyři roky provedou posouzení všech příslušných rizik, která mohou mít dopad na poskytování těchto základních služeb, s cílem určit kritické subjekty v souladu s článkem 5 odst. 1 a pomoci těmto kritickým subjektům při přijímání opatření podle článku 11.</p> <p>Posouzení rizik zohlední všechna příslušná přírodní a člověkem způsobená rizika, včetně havárií, přírodních katastrof, mimořádných událostí v oblasti veřejného zdraví, nepřátelských hrozeb, včetně teroristických trestných činů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/541. Zvláštní pozornost se při tom věnuje také stavu stávajících fyzických infrastruktur, aby bylo možné navrhnout vhodné programy v oblasti modernizace a nové výstavby.</p>

Odůvodnění

Stav stávajících fyzických infrastruktur je důležitým aspektem, který ovlivňuje nynější i budoucí schopnost kritických subjektů předcházet případným incidentům nebo tyto incidenty řešit. Proto by měl být zohledňován při posuzování rizik a následném navrhování programů v oblasti modernizace a nové výstavby.

Pozměňovací návrh 3

Čl. 6 odst. 1 písm. c) a e)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Při určování významnosti narušení podle článku 5 odst. 2 písm. c) členské státy zváží tyto okolnosti:</p> <p>a) počet uživatelů, kteří jsou závislí na službě poskytované daným subjektem;</p> <p>b) závislost dalších odvětví podle přílohy II na této službě;</p>	<p>Při určování významnosti narušení podle článku 5 odst. 2 písm. c) členské státy zváží tyto okolnosti:</p> <p>a) počet uživatelů, kteří jsou závislí na službě poskytované daným subjektem;</p> <p>b) závislost dalších odvětví podle přílohy II na této službě;</p>

⁽¹⁾ <https://www.undrr.org/publication/sendai-framework-disaster-risk-reduction-2015-2030>.

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
c) možný dopad incidentů, pokud jde o jejich intenzitu a délku trvání, na ekonomické a společenské činnosti, na životní prostředí nebo na veřejnou bezpečnost;	c) možný dopad incidentů, pokud jde o jejich intenzitu a délku trvání, na ekonomické a společenské činnosti, na životní prostředí nebo na veřejnou bezpečnost, přičemž tuto otázku v relevantních případech konzultují s místními a regionálními orgány;
d) podíl tohoto subjektu na trhu s takovýmito službami;	d) podíl tohoto subjektu na trhu s takovýmito službami;
e) zeměpisnou oblast, která by mohla být incidentem ovlivněna, včetně případných přeshraničních dopadů;	e) zeměpisnou oblast, která by mohla být incidentem ovlivněna, včetně případných přeshraničních dopadů, přičemž tuto otázku v relevantních případech konzultují s místními a regionálními orgány;
f) důležitost subjektu, pokud jde o udržování dostatečné úrovně dané služby, s přihlédnutím k dostupnosti alternativních způsobů zajištění této služby.	f) důležitost subjektu, pokud jde o udržování dostatečné úrovně dané služby, s přihlédnutím k dostupnosti alternativních způsobů zajištění této služby.

Odůvodnění

Místní a regionální dopad incidentů mohou lépe posoudit místní a regionální orgány.

Pozměňovací návrh 4

Čl. 8 odst. 5

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Členské státy zajistí, aby jejich příslušné orgány, kdykoli je to vhodné, v souladu s právem Unie a vnitrostátními právními předpisy konzultovaly a spolupracovaly s dalšími příslušnými vnitrostátními orgány, zejména s těmi, které odpovídají za civilní ochranu, vymáhání práva a ochranu osobních údajů, jakož i s příslušnými zúčastněnými stranami, včetně kritických subjektů.	Členské státy zajistí, aby jejich příslušné orgány, kdykoli je to vhodné, v souladu s právem Unie a vnitrostátními právními předpisy konzultovaly a spolupracovaly s dalšími příslušnými vnitrostátními – a případně i místními a regionálními – orgány, zejména s těmi, které odpovídají za civilní ochranu, vymáhání práva a ochranu osobních údajů, jakož i s příslušnými zúčastněnými stranami, včetně kritických subjektů.

Odůvodnění

Jednotlivé členské státy mohou mít odlišné rozdělení pravomocí.

Pozměňovací návrh 5

Čl. 9 odst. 1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Členské státy podpoří kritické subjekty při posilování jejich odolnosti. Tato podpora může zahrnovat vypracování poradenských materiálů a metodik, podporu organizace cvičení sloužícího k otestování jejich odolnosti a zaměstnancům kritických subjektů poskytovat školení.	Členské státy podpoří kritické subjekty při posilování jejich odolnosti. Tato podpora může zahrnovat vypracování poradenských materiálů a metodik, podporu organizace cvičení sloužícího k otestování jejich odolnosti a zaměstnancům kritických subjektů poskytovat školení, podporu komunikačních a informačních činností, jejichž účelem je upozornit na příslušná rizika místní orgány a obyvatelstvo potenciálně dotčených území.

Odůvodnění

Pro posílení odolnosti komunit má zásadní význam komunikace.

Pozměňovací návrh 6

Čl. 16 odst. 2

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Skupina pro posílení odolnosti kritických subjektů je složena ze zástupců členských států a Komise. Je-li to pro plnění jejích úkolů relevantní, může skupina pro posílení odolnosti kritických subjektů vyzvat zástupce zúčastněných stran k účasti na své práci.</p>	<p>Skupina pro posílení odolnosti kritických subjektů je složena ze zástupců členských států a Komise a také z jednoho zástupce Evropského výboru regionů, který v ní má úlohu pozorovatele. Je-li to pro plnění jejích úkolů relevantní, může skupina pro posílení odolnosti kritických subjektů vyzvat zástupce zúčastněných stran k účasti na své práci.</p>

Odůvodnění

VR může k činnosti skupiny pro posílení odolnosti kritických subjektů přispět tím, že bude prezentovat postoj místních a regionálních orgánů a poskytne jí své rozsáhlé zkušenosti a znalosti, které získal v praxi.

Pozměňovací návrh 7

Čl. 16 odst. 3

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Skupina pro posílení odolnosti kritických subjektů má tyto úkoly:</p> <p>a) podporuje Komisi v rámci pomoci členským státům při posilování jejich kapacity přispívat k zajištění odolnosti kritických subjektů v souladu s touto směrnicí;</p> <p>b) hodnotí strategie pro posílení odolnosti kritických subjektů uvedené v článku 3 a stanoví ve vztahu k těmto strategiím osvědčené postupy;</p> <p>c) usnadňuje výměnu osvědčených postupů, pokud jde o určení kritických subjektů členskými státy v souladu s článkem 5, a to i v souvislosti s přeshraničními závislostmi a ohledně rizik a incidentů;</p> <p>d) na žádost přispívá k přípravě pokynů uvedených v článku 6 odst. 3 a případných aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů podle této směrnice;</p> <p>e) každoročně posuzuje souhrnné zprávy uvedené v článku 8 odst. 3;</p> <p>f) zajišťuje výměnu osvědčených postupů týkající se výměny informací souvisejících s hlášením incidentů uvedených v článku 13;</p> <p>g) analyzuje zprávy poradních misí a poskytuje k nim rady v souladu s článkem 15 odst. 3;</p> <p>h) zajišťuje výměnu informací a osvědčených postupů v oblasti výzkumu a vývoje, pokud jde o posilování odolnosti kritických subjektů v souladu s touto směrnicí;</p>	<p>Skupina pro posílení odolnosti kritických subjektů má tyto úkoly:</p> <p>a) podporuje Komisi v rámci pomoci členským státům při posilování jejich kapacity přispívat k zajištění odolnosti kritických subjektů v souladu s touto směrnicí;</p> <p>b) hodnotí strategie pro posílení odolnosti kritických subjektů uvedené v článku 3 a stanoví ve vztahu k těmto strategiím osvědčené postupy;</p> <p>c) usnadňuje výměnu osvědčených postupů, pokud jde o určení kritických subjektů členskými státy v souladu s článkem 5, a to i v souvislosti s přeshraničními závislostmi a ohledně rizik a incidentů;</p> <p>d) na žádost přispívá k přípravě pokynů uvedených v článku 6 odst. 3 a případných aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů podle této směrnice;</p> <p>e) každoročně posuzuje souhrnné zprávy uvedené v článku 8 odst. 3;</p> <p>f) zajišťuje výměnu osvědčených postupů týkající se výměny informací souvisejících s hlášením incidentů uvedených v článku 13;</p> <p>g) analyzuje zprávy poradních misí a poskytuje k nim rady v souladu s článkem 15 odst. 3;</p> <p>h) zajišťuje výměnu informací a osvědčených postupů v oblasti výzkumu a vývoje, pokud jde o posilování odolnosti kritických subjektů v souladu s touto směrnicí;</p>

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
i) v náležitých případech zajišťuje výměnu informací v záležitostech týkajících se posilování odolnosti kritických subjektů s příslušnými orgány, institucemi, úřady a agenturami Unie.	i) v náležitých případech zajišťuje výměnu informací v záležitostech týkajících se posilování odolnosti kritických subjektů s příslušnými orgány, institucemi, úřady a agenturami Unie; j) <i>zajišťuje výměnu zkušeností a údajů z jednotlivých území, které jsou užitečné z hlediska vypracování strategií pro posílení odolnosti, a to se zapojením místních a regionálních orgánů.</i>

Odůvodnění

Výměna zkušeností a údajů z jednotlivých území významně přispívá k vypracování a provádění účinných strategií pro posílení odolnosti.

II. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ

1. vítá skutečnost, že byla výrazně rozšířena působnost navrhované směrnice, která se tak nyní vztahuje na energetiku, dopravu, zdraví, pitnou vodu, odpadní vodu, digitální infrastrukturu, veřejnou správu a vesmírný program;
2. vyzývá Evropskou komisi, aby zvážila, zda by do působnosti směrnice neměla být případně zahrnuta další odvětví, mj. řetězce pro distribuci zboží základní potřeby, a zejména pak odvětví výroby, zpracování a distribuce potravin;
3. s ohledem na komplexní povahu zejména distribučních řetězců zdůrazňuje, že je třeba tuto otázku rozvést a podpořit při tom vypracování zvláštních studií s cílem definovat spolehlivý metodický rámec pro jejich hodnocení a ochranu;
4. i s ohledem na dramatické zkušenosti v souvislosti s pandemií COVID-19 žádá, aby byla přijata opatření, která posílí odolnost řetězců pro distribuci zboží základní potřeby tím, že bude diverzifikována distribuční síť a v závislosti na významu distribuovaného zboží bude odpovídajícím způsobem navýšen počet potenciálních dodavatelů;
5. zdůrazňuje, že velká část právních předpisů v této oblasti je sice stanovována na úrovni EU a na úrovni členských států, místní a regionální orgány mají nicméně primární odpovědnost a pravomoc v oblasti ochrany daného území. Proto by se měly konkrétně a rozsáhle podílet na posilování odolnosti kritických infrastruktur na svém území a využívat při tom vlastní poznatky a zkušenosti;
6. je potěšen tím, že se důraz přesunul z ochrany infrastruktur na posilování odolnosti subjektů, které je provozují. Upozorňuje však na to, že ochrana majetku a infrastruktur nesmí být zanedbávána, poněvadž přírodní nebo člověkem způsobené katastrofy je mohou fyzicky poškodit a mohou mít vážné důsledky nejen v celostátním měřítku, ale také v měřítku místním a regionálním či přeshraničním;
7. zdůrazňuje přidanou hodnotu místních a regionálních orgánů v přeshraničních situacích, zejména pokud jde o pochopení rizik a posuzování závažnosti incidentů a možných důsledků i vzájemnou závislosti mezi odvětvími a územními celky;
8. souhlasí s tím, že by každý členský stát měl mít strategii, která bude připravena ve spolupráci s místními a regionálními orgány a v níž budou stanoveny cíle a nezbytná politická opatření, aby tak bylo možné přistupovat k posilování odolnosti kritických subjektů komplexně. V tomto ohledu je třeba vycházet z posouzení veškerých relevantních přírodních a člověkem způsobených rizik, jež mohou ovlivnit poskytování základních služeb – patří sem například havárie, přírodní katastrofy, mimořádné situace v oblasti veřejného zdraví nebo teroristické útoky;
9. zdůrazňuje, že by se členské státy měly dohodnout na společném výkladu toho, co se rozumí kritickým subjektem a jak jej chránit, s cílem určit nejlepší způsoby, jak zvýšit odolnost kritických subjektů vzhledem k významnému dopadu na fungování vnitřního trhu;
10. vyzdvihuje specifický případ nejvzdálenějších regionů, jejichž jedinečné podmínky z nich činí obzvláště zranitelná území, u nichž je jednoznačně nezbytné zajistit odolnost infrastruktury;

11. domnívá se, že by bylo vhodné, aby Komise formulovala příslušné pokyny s cílem zaručit účinné a jednotné uplatňování směrnice ve všech členských státech. Měla by při tom stanovit postup hodnocení a případná další opatření a uplatnit v tomto ohledu ucelený přístup, který bude brát v potaz vzájemnou provázanost napříč odvětvími a hranicemi a umožní náležitě posílit odolnost z hlediska ochrany, prevence rizik, kontinuity činnosti a obnovy;
12. zdůrazňuje, že je mimořádně důležité navázat za účelem posílení odolnosti kritických subjektů, včetně fyzických infrastruktur, užší spolupráci mezi regiony (například prostřednictvím programů INTERREG nebo evropských seskupení pro územní spolupráci (ESÚS)), aby bylo možné předcházet zničení či narušení těchto zařízení, které by mohlo mít vážné přeshraniční důsledky;
13. je toho názoru, že při provádění posouzení rizik v členských státech by měla být zohledněna nižší než celostátní úroveň, neboť fyzické umístění zařízení určitého kritického subjektu může mít rovněž určující vliv na to, jaké budou dopady a případné důsledky v praxi;
14. souhlasí s tím, že je nezbytné posílit odolnost určených kritických subjektů. Obává se však, že by plnění povinností stanovených v navrhované směrnici mohlo přinést poměrně vysokou finanční zátěž;
15. upozorňuje na to, že by Komise měla zavést zvláštní podporu v již existujících programech, v jejichž rámci by byla kritickým subjektům (zejména těm veřejným) v případě potřeby poskytována podpora, mj. finančního rázu. Přispělo by to k tomu, aby byla včas přijímána účinná opatření;
16. domnívá se, že strategie pro posílení odolnosti kritických subjektů by měla být vypracována na vnitrostátní úrovni po konzultaci s místní a regionální úrovní;
17. ztotožňuje se s požadavkem, aby kritické subjekty v případě incidentu neprodleně informovaly příslušný orgán a zahrnuly do tohoto hlášení „veškeré dostupné informace nezbytné k tomu, aby příslušný orgán mohl pochopit povahu, příčinu a možné důsledky incidentu“. Žádá, aby v případě, že v dané zemi ještě neexistují struktury a mechanismy spolupráce v oblasti zvládání mimořádných událostí, byla na vnitrostátní úrovni vytvořena síť a navázána spolupráce mezi příslušnými orgány, včetně orgánů místních a regionálních, a odvětvími, aby tak bylo možné rychle zasáhnout v krizových situacích;
18. zdůrazňuje, že každý členský stát zodpovídá za ochranu základních infrastruktur a zajištění odolnosti kritických subjektů na svém území. Souhlasí s tím, že je třeba podrobit zvláštnímu dohledu kritické subjekty zvláštního evropského významu, tj. subjekty poskytující základní služby do více než jedné třetiny členských států nebo ve více než jedné třetině členských států;
19. zdůrazňuje, že je třeba posílit správu v oblasti řízení rizik podpořením přeshraniční spolupráce a spolupráce mezi členskými státy EU;
20. souhlasí s tím, že by pro účely navrhované směrnice měly být rovněž vzaty v potaz různé struktury a nástroje, které již existují v rámci mechanismu civilní ochrany Unie a Evropské referenční sítě pro ochranu kritické infrastruktury;
21. je si vědom toho, že pro posílení odolnosti komunit má zásadní význam komunikace. Proto doporučuje, aby byly v souladu s cíli stanovenými v sendajském rámci podporovány a prosazovány komunikační a informační iniciativy, jejichž účelem je upozornovat místní orgány a obyvatelstvo na rizika katastrof, které mohou zasáhnout kritické infrastruktury na daném území;
22. domnívá se, že prostřednictvím koordinace, komunikace a výměny osvědčených postupů mezi celostátní, regionální a místní úrovní a mezi členskými státy lze podpořit efektivnější spolupráci z hlediska zdrojů, znalostí a synergie v rámci celého procesu řešení krizí.

V Bruselu dne 1. července 2021.

předseda
Evropského výboru regionů
Apostolos TZITZIKOSTAS